

Wyrok z dnia 5 grudnia 2000 r.

I PKN 132/00

Dopuszczalność przeniesienia nauczyciela w stan nieczynny z powodu zmiany planu nauczania uniemożliwiającej jego dalsze zatrudnienie nie jest ograniczona wyłącznie do roku szkolnego, w którym taka zmiana nastąpiła po raz pierwszy.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Barbara Wagner.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2000 r. sprawy z powództwa Aleksandry J. przeciwko Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w R.P. o uznanie za bezskuteczne przeniesienia w stan nieczynny, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie z dnia 28 grudnia 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację,

o d d a l i ł wniosek strony pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Najwyższy, rozpoznając kasację powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 grudnia 1999 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Białej Podlaskiej oddalającego powództwo o przywrócenie dotychczasowych warunków pracy i płacy, w pierwszym rzędzie określił wynikający z kasacji, w szczególności z jej podstaw, zakres rozpoznania (por. art. 393¹¹ § 1 i § 2 KPC).

Kasacja powódki dotyczy wyroku Sądu Okręgowego w całości i przedstawia zarzut naruszenia art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela znowelizowany ustawą z dnia 14 czerwca 1996 r. (Dz.U. Nr 87, poz. 396) przez „błędą jego wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, iż przepis ten pozwalał na prze-

niesienie powódki w stan nieczynny”. Zarzut ten stanowi podstawę kasacji określoną w art. 393¹ pkt 1 KPC, a jego przedstawienie w kasacji nie nasuwa zastrzeżeń o charakterze formalnym (por. art. 393¹ pkt 1 KPC w związku z art. 393³ KPC). W zakresie zatem tej podstawy kasacji sprawa podlegała rozpoznaniu. Nie podlegało natomiast merytorycznemu rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy przedstawione w kasacji „naruszenie przepisów postępowania”. Zarzuty te bowiem nie zostały skonkretyzowane przez odpowiednie wskazanie ich przedmiotu. Kasacja w tym zakresie ogranicza się do swoistego ogólnie tylko ujętego sygnału, iż nastąpiło naruszenie prawa, ale nie precyzuje tego naruszenia, nie podając przepisu, który miałby być naruszony. Takie ułomne nawiązanie do podstawy kasacji, o której mowa w art. 393¹ pkt 2 KPC, uniemożliwia rozpoznanie w tym zakresie sprawy, wobec braku wystarczającego określenia przedmiotu zarzutu.

W konsekwencji braku podstawy do rozpoznania sprawy w zakresie jej poprawności proceduralnej Sąd Najwyższy był związany ustaleniami faktycznymi, stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, która nie podlegała weryfikacji. Przedstawia się ona, uwzględniając ustalenia Sądu pierwszej instancji, które Sąd Okręgowy w pełni podzielił, jak następuje. Powódka Aleksandra J. została zatrudniona w pozwanej Poradni od dnia 1 maja 1979 r., na stanowisku psychologa, jako pracownik mianowany. W roku szkolnym 1997/98, zgodnie z arkuszem organizacyjnym zatwierdzonym przez Kuratorium Oświaty w B.P., w Poradni zatrudnionych było 11 pracowników pedagogicznych (5 pedagogów, 5 psychologów i 1 logopeda). W kolejnym roku szkolnym (1998/99) została ograniczona liczba etatów z 11 do 9. W celu dostosowania zatrudnienia do tego nowego stanu organizacyjnego rozwiązano stosunek pracy z jednym z pedagogów i z powódką będącą psychologiem. Jednakże na skutek postępowania sądowego powódka została do pracy przywrócona.

W dniu 21 maja 1999 r. został zatwierdzony arkusz organizacyjny Poradni na rok 1999/2000. Ilość etatów pedagogicznych została utrzymana na dotychczasowym poziomie, tj. 9. Pismem z dnia 27 maja 1999 r., przeniesiono powódkę w stan nieczynny. Uzasadnieniem decyzji było zmniejszenie liczby etatów w Poradni, uniemożliwiające dalsze zatrudnienie powódki na stanowisku psychologa.

Sądy obu instancji rozpoznając dochodzone przez powódkę roszczenie uznały, że wynikające ze zmiany organizacyjnej w roku 1998/99 (utrzymanej także w roku 1999/2000) zmniejszenie zatrudnienia, stosownie do art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela uzasadniało w 1999 r. doprowadzenie do ustania zatrudnienia jednego z

psychologów pracujących w pozwanej Poradni. Uznając swą kompetencję do weryfikacji dokonanego przez stronę pozwaną „wyboru” powódki do przeniesienia w stan nieczynny Sądy obu instancji ustaliły, że taki „wybór” był zasadny. Oprócz rozważenia sytuacji pozostałych psychologów Poradni miano na uwadze przede wszystkim konflikt w zakładzie pracy, pogłębiający się z przyczyn leżących po stronie powódki. W tej kwestii ustalono, że powódka odmawiała wykonywania poleceń przełożonej oraz w sposób drastyczny wyrażała swą opinię o przełożonej, sugerując także, iż dla kontaktowania się jej z przełożoną potrzebne jest pośrednictwo wizytatora Kuratorium Oświaty. Sąd Okręgowy podkreślając akceptowane ustalenia Sądu Pracy stwierdził, że przyjęte przez kierownictwo Poradni kryteria doboru pracowników do przeniesienia w stan nieczynny były „jasne, czytelne oraz prawidłowo zostały zrealizowane”.

Jeżeli chodzi o kasację w zakresie jej podstawy podlegającej rozpoznaniu, to pomijając argumentację odwołującą się do niedopuszczalnych, bo sprzecznych z podstawą wyroku twierdzeń faktycznych, podniesione zarzuty sprowadzają się do zakwestionowania związku pomiędzy zmianami organizacyjnymi pozwanej Poradni, a przeniesieniem powódki w stan nieczynny. Mianowicie w kwestii tej twierdzi się w kasacji, iż „Istotne jest to, że arkusz organizacyjny pozwanej Poradni na rok szkolny 1999/2000 jest identyczny z arkuszem organizacyjnym pozwanej Poradni na rok szkolny 1998/1999, a więc nie dokonała się redukcja etatów w pozwanej poradni w porównaniu z rokiem poprzednim”.

Sąd Najwyższy nie podzielił przedstawionych w kasacji zastrzeżeń, które w istocie rzeczy – także w powyższym zarzucie – bardziej opierają się na kwestionowaniu ustaleń faktycznych wyroku niż wskazują na okoliczności istotne z punktu widzenia zarzutu wadliwej wykładni art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela. W związku z argumentacją kasacji należy zauważyć, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy podkreślił, iż zmiany organizacyjne chociaż istotnie wyniknęły już w roku 1998/1999 i już wówczas wymuszały zmniejszenie zatrudnienia (w zespole psychologów), to jednakże, wobec niezrealizowanego wcześniej dostosowania zatrudnienia do zmiany planu nauczania trwały – w każdym ze swych elementów (co do zmiany planu nauczania i co do konieczności zmniejszenia zatrudnienia) – także w roku 1999/2000. Sąd Najwyższy, mając na uwadze ustalenia faktyczne zaskarżonego wyroku, nie podzielił zawartej w kasacji sugestii, jakoby właściwa interpretacja art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela wymagała ustalenia, iż przeniesienie nauczyciela w stan

nieczynny z powodu zmiany planu nauczania uniemożliwiającej dalsze zatrudnienie nauczyciela dopuszczalne jest jedynie w tym samym roku, w którym przedmiotowe zmiany planu nauczania zostały wprowadzone.

Z powyższych przyczyn kasacja nie mająca usprawiedliwionej podstawy podlegała oddaleniu (art. 393¹² KPC).

=====